ឥណទានសម្រាប់កសិករដាំស្រូវ៖ ករណីសិក្សានៅខេត្តតាកែវ[1]

សេចក្តីផ្តើម

កង្វះលទ្ធភាពរបស់កសិករក្នុងការទទួលបានទុនបង្វិល និងមូលធនវិនិយោគ ជាកត្តាចម្បងដែលរារាំងដល់ការឈានឡើងពីប្រព័ន្ធកសិកម្មប្រើធាតុចូលតិច ទៅកាន់ប្រព័ន្ធមានផលិតភាពខ្ពស់ជាងមុន (ACI 2005)។ មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ បានរីកដុះដាលខ្លាំងនៅកម្ពុជា ប៉ុន្តែការផ្តល់សេវាឥណទានទៅដល់កសិករតូចតាចនៅមានកម្រិតទាប ដោយសារហានិភ័យកើតចេញពីអសន្តិសុខនៃសិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លី និងភាពមិនប្រាកដប្រជានៃផលត្រឡប់បានពីវិនិយោគលើកសិកម្ម។ ទន្ទឹមគ្នានេះ ផលិតភាពស្រូវនៅកម្ពុជានៅមានកម្រិតទាប ដោយសារការប្រើប្រាស់ធាតុចូលកសិកម្មតិចតួច ដូចជា ជី គ្រឿងយន្ត និងការស្រោចស្រព (ACI 2005; Wold Bank 2007)។ ដូច្នេះ ការសម្រួលបង្កើនលទ្ធភាពទទួលបានឥណទានជនបទ ជាជំហានទៅមុខដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកសិកម្ម។ ការយល់ដឹងពីលំនាំនៃការទទួលបានឥណទាន និងបែបបទដែលវាជះឥទ្ធិពលទៅលើការសម្រេចចិត្តខ្ចីបុលរបស់កសិករ ជាព័ត៌មានដ៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់កំណត់ជម្រើសគោលនយោបាយផ្សេងៗ សំដៅជួយកែលំអលទ្ធភាពអាចរស់រានប្រព័ន្ធផ្តល់ឥណទាននៅតំបន់ជនបទ។

សម្មតិកម្មនៃការស្រាវជ្រាវនេះគឺលទ្ធភាពទទួលបានឥណទានជួយបង្កើនផលិតភាពរបស់កសិករដាំស្រូវ និងចំណូលពីការដាំដុះ ហើយនឹង ជួយលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពគ្រួសារនៅតាមជនបទ និងកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះ។ ការសិក្សានេះព្យាយាម (១) ស្វែងយល់ពីលំនាំ និងលក្ខណៈនៃលទ្ធភាពទទួលបានឥណទានរបស់កសិករខុសៗគ្នា (២) ពិនិត្យស្រាវជ្រាវពីផលប៉ះពាល់នៃឥណទានទៅលើជីវភាពរស់នៅរបស់កសិករ និងប្រព័ន្ធផលិតកម្ម (៣) កំណត់ពីបញ្ហាប្រឈម និងឱកាសសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ឥណទានឲ្យបានជោគជ័យ និង (៤) ផ្តល់ជាជម្រើសសំខាន់ៗសម្រាប់លើកកម្ពស់លទ្ធភាពទទួលបានឥណទាន និងជំរុញការប្រើប្រាស់ឥណទានបម្រើការដាំដុះឲ្យបានជោគជ័យ។

ប្រព័ន្ធដាំដុះស្រូវនៅខេត្តតាកែវ

នៅខេត្តតាកែវ មានប្រព័ន្ធកសិកម្មដំណាំស្រូវចម្បងពីរគឺ ដីទំនាបគ្មានការស្រោចស្រព និង ដីទំនាបមានការស្រោចស្រព (UNCDF 2011)។ ស្រុកចំនួន ៤ គឺគិរីវង់ កោះអណ្តែត បូរី

រូបភាព ១៖ ផែនទីតំបន់សិក្សា

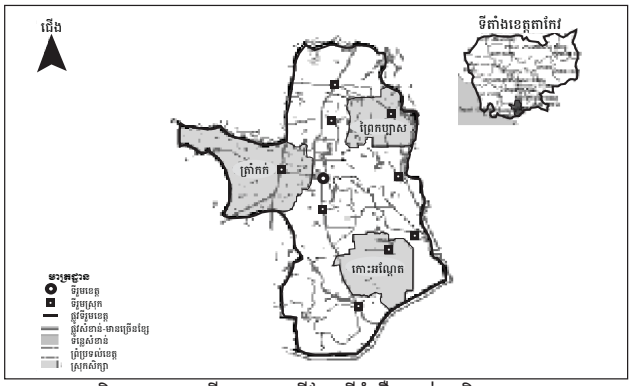

ប្រភព៖ អ្នកនិពន្ធកសាងឡើងដោយប្រើផែនទីជំរឿនថ្នាក់ជាតិ (NIS 2008)

ជលសារ និងអង្គរបូរី នាំមុខគេក្នុងការដាំស្រូវប្រាំង ដោយសារមានធម្មជាតិអំណោយផល ដូចជា ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកជាប់លាប់ល្អ និងទីតាំងនៅជិតព្រំដែនវៀតណាម ងាយឲ្យកសិករទទួលបានធាតុចូលកសិកម្ម និងទីផ្សារ។ ស្រុកទាំង៤ មានផ្ទៃដីដាំដុះសរុប ២៤៨.២២៨ហិកតា ក្នុងនេះប្រមាណ ៩១៣៩ហិកតា ជាដីមានប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ៩៧.៥០៥ហិកតា ជាតំបន់ស្រូវឡើងទឹកហើយក្រៅពីនោះ ជាដីគ្មានប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងប្រើសម្រាប់ដំណាំផ្សេងទៀត។ ទិន្នផលជាមធ្យមក្នុងឆ្នាំ២០១១ គឺ ២,៥៣ តោន/ហិកតា សម្រាប់ស្រូវវស្សា និង ៣,៣តោន/ហិកតា សម្រាប់ស្រូវប្រាំង។ ផលិតកម្មស្រូវសរុបក្នុងឆ្នាំ២០១១ គឺ ១.១០៥.០៣១ តោន ដែលនាំឲ្យមានអតិរេកស្រូវប្រមាណ ៨០០.០០០តោន ឬស្មើនឹង ១៧,៦១% នៃអតិរេកស្រូវសរុប ក្នុងទូទាំងប្រទេស (UNCDF 2011)។

ការដាំដុះស្រូវនៅខេត្តតាកែវ កំពុងផ្លាស់ប្តូរពីលក្ខណៈជាប្រពៃណីសម្រាប់មួយរស់ ទៅជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម (Oveson *et al.* 2012) ដែលគេអាចពិនិត្យឃើញតាមការបោះបង់ធាតុចូលជាប្រពៃណីជាបណ្តើរៗ ទៅប្រើ ជី ថ្នាំសម្លាប់សត្វចង្រៃ និងគ្រឿងយន្តនៅក្នុងរដូវវស្សា ការស្រោចស្រពនៅរដូវប្រាំង និងការដាំដុះពូជស្រូវលូតលាស់លឿននិងផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ (UNCDF 2011)។ តម្រូវការទីផ្សារក្នុងការនាំចេញអង្ករទៅប្រទេសវៀតណាម ជាកត្តាជំរុញចម្បងមួយនៃ ការដាំដុះស្រូវជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មនៅខេត្តតាកែវ។ កត្តារួមចំណែកផ្សេងទៀត រួមមាន វត្តមានទឹក និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព លទ្ធភាពបានប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាផ្នែកផលិតកម្មស្រូវ និងធាតុចូល (គ្រាប់ពូជ ជី ថ្នាំសម្លាប់សត្វចង្រៃ ឥណទាន) និងកំណើនយន្តកម្មកសិកម្ម។

លទ្ធផលរកឃើញសំខាន់ៗ

ដែនឈោងដល់នៃឥណទាន

នៅខេត្តតាកែវសព្វថ្ងៃ មានទាំងឥណទានផ្លូវការ និងមិនផ្លូវការ។ ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ (MFI) ចំនួន ១០ កំពុងធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងស្រុកទាំង ១០ នៅខេត្តតាកែវ។ ចំនួនអ្នកខ្ចីសរុបនៅឆ្នាំ២០១១ មានដល់ ១១៦.៦៩៥នាក់ ប៉ុន្តែ រូបភាព ២ និង ៣ បង្ហាញថា របាយឥណទាននៅតាមស្រុក ប្រែប្រួលខុសគ្នាខ្លាំងទៅតាមដង់ស៊ីតេប្រជាជន ពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងផលិតកម្ម

[1] អត្ថបទនេះរៀបរៀងដោយលោក កឹម សុធន ជាអ្នកស្រាវជ្រាវក្នុងកម្មវិធីភាពក្រីក្រ កសិកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ វិទ្យាស្ថាន CDRI។ អត្ថបទនេះដកស្រង់ពីករណីសិក្សាទី៤ នៃគម្រោង ACIAR (ASEM/2009/023) ស្តីពី "ការអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយកសិកម្មសម្រាប់ប្រព័ន្ធដាំដុះផ្អែកលើដំណាំស្រូវនៅប្រទេសឡាវ និងកម្ពុជា" ដែលគ្រោងចប់សព្វគ្រប់នៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤។

រូបភាព ២៖ ទំហំកម្ចី គិតតាមស្រុក ទឹកប្រាក់កម្ចីជាលានរៀល

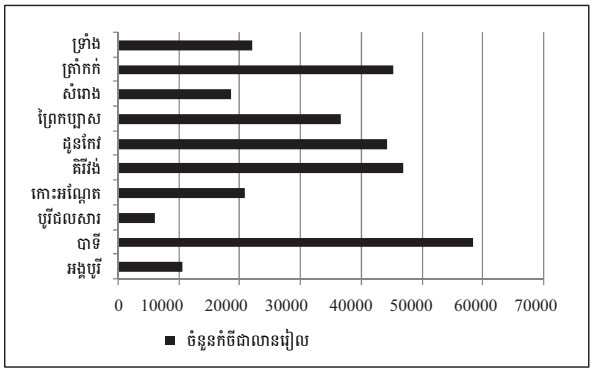

ប្រភព៖ CMA database 2011

រូបភាព ៣៖ ចំនួនអ្នកខ្ចី គិតតាមស្រុក

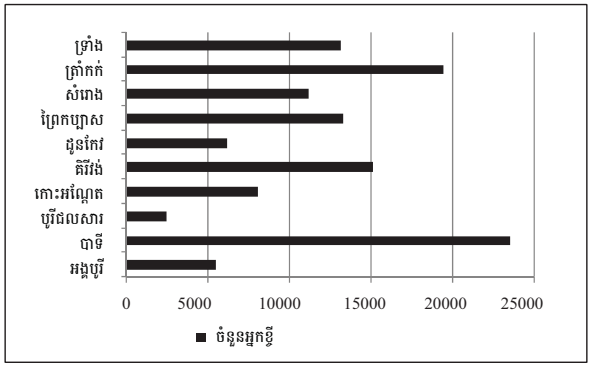

ប្រភព៖ CMA database 2011

កសិកម្ម (CMA 2011)។ ការដាំដុះភាគច្រើននៅខេត្តតាកែវ មានលក្ខណៈប្រពៃណី។ ប្រជាជនភាគច្រើនប្រើប្រាស់ឥណទានមិនមែនដើម្បីធ្វើវិនិយោគក្នុងកសិកម្មទេ ប៉ុន្តែដើម្បីបម្រើគោលដៅផ្សេង ដូចជា ពង្រីកជំនួញ ធ្វើចំណាកស្រុក និងទិញទ្រព្យដាក់ផ្ទះ។ អ្នកខ្ចីប្រាក់ប្រហែល៧០%ចូលចិត្តកម្ចីខ្នាតតូចពី២៥០ដុល្លារដល់ ១៥០០ដុល្លារ។ នៅស្រុកបាទី និងត្រាំកក់ មានអ្នកខ្ចីច្រើនជាងគេ ប៉ុន្តែ តម្រូវការធំបំផុតនូវកម្ចីកសិកម្ម វាផុសចេញពីអ្នកផលិតស្រូវ សម្រាប់លក់នៅស្រុកអង្គរបូរី បូរីជលសារ គិរីវង់ និងកោះអណ្តែត ដែលគេរាយការណ៍ថា មានចំនួនកសិករប្រើប្រាស់ឥណទាន សម្រាប់ផលិតកម្មស្រូវប្រើទឹកស្រោចស្រព ច្រើនជាងគេ។

ការសិក្សាជាច្រើន (ឧទាហរណ៍ Kim 2011 និង Phlong 2009) បានគូសបញ្ជាក់ពីតួនាទីសំខាន់នៃបណ្តាញសង្គមក្នុងការជួយឲ្យ កសិករទទួលបានសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ។ កសិករភាគច្រើនចូលចិត្ត ទទួលយក ឥណទានពីអ្នករកស៊ីចងការប្រាក់នៅក្នុងមូលដ្ឋាន (ក្រៅផ្លូវការ) (រូបភាព ៤) ពីព្រោះប្រព័ន្ធនេះអាចបត់បែនបានខ្លះ និងមិនតម្រូវឲ្យដាក់របស់ធានាទេ។ ការប្រាក់ជាមធ្យមគឺ ១០% ក្នុងមួយខែ ដែលខ្ពស់ជាងការប្រាក់របស់ MFIs មួយជាបី។ ពិតមែនតែអត្រាការប្រាក់ទាប ប៉ុន្តែនៅមានកត្តាជាច្រើនដែល រារាំងកសិករក្នុងការប្រើប្រាស់កម្ចីរបស់ MFI។ ទី១ កង្វះរបស់ដាក់ធានាជាឧបសគ្គធំជាងគេ ពីព្រោះកសិករ ៥៧% នៅខេត្តតាកែវ មានដីតូចជាង ១ហិកតា។ ទី២ ភាពងាយរងគ្រោះខ្លាំងរបស់ អ្នកក្រ ទាំងចំពោះការប៉ះទង្គិចជាបុគ្គល និងជារួម (Idiosyncratic and covariant[2] shocks) បានរារាំងដល់ពួកគេក្នុងការបង្កើតជាក្រុមដើម្បីទទួលបានប្រាក់កម្ចី។ ទី៣ ហានិភ័យខ្ពស់នៃការខូចខាតផលដំណាំ ធ្វើឲ្យ MFIs រារែកខ្លាំងក្នុងការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដល់កសិករ។ មួយវិញទៀត កសិករក៏ខ្វះខាតចំណេះដឹងបច្ចេកទេស និងជំនាញជាសហគ្រិន ដើម្បីទទួលបាន និងប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចី ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពដែរ។

កសិករផលិតស្រូវពាក់កណ្តាលពាណិជ្ជកម្ម ដាំដុះទាំងស្រូវវស្សា និងស្រូវប្រាំង សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ និងសម្រាប់លក់។ ពួកគេពឹងផ្អែកលើអ្នកផ្តត់ផ្គង់ធាតុចូលនៅមូលដ្ឋាន (ទិញជឿ) ឬអ្នករកស៊ីចងការប្រាក់នៅមូលដ្ឋាន និង MFI សម្រាប់ដើមទុន។ កសិកររប្រើប្រាស់ជីជាមធ្យម ១០០គ.ក/ហិកតា ដែលស្មើនឹង ២១% នៃចំណាយលើធាតុចូលសរុប។ ពួកគេប្រើប្រាក់កម្ចីបានពី MFI ដើម្បីជួលម៉ាស៊ីនកសិកម្មសម្រាប់បម្រើផលិតកម្មស្រូវប្រាំង ដែលស្មើនឹង ៣៨% នៃចំណាយលើធាតុចូលសរុប។ ប្រាក់កំចីតាមធម្មតាមិនសូវធំទេ គឺប្រមាណពី ២៥០ដុល្លារ ដល់ ៥០០ដុល្លារ ពីព្រោះដីកាន់កាប់ភាគច្រើនវាតូចពេក មិនអាចគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ដាក់ធានាកម្ចីធំជាងនេះឡើយ។ ទាំងនេះបង្ហាញថា ឥណទានដែលកសិកររអាចទទួលបាន វាតិចជាងតម្រូវការជាក់ស្តែង។ ចំណាយលើជី និងថ្នាំសម្លាប់សត្វចង្រៃសម្រាប់ការដាំស្រូវប្រាំង វាធំជាងចំណាយដូចគ្នាសម្រាប់ស្រូវវស្សា ដល់ទៅ ៧ដង ឬស្មើនឹង ៣២% ផលស្រូវសរុប។ កង្វះដើមទុនបានបង្ខំឲ្យកសិករទិញជឿធាតុចូលពី អ្នកផ្គត់ផ្គង់ក្នុងមូលដ្ឋាន ដោយត្រូវបង់ការប្រាក់ដល់ទៅ ៥% ក្នុងមួយខែ (តារាង១)។ ចំណាយខ្ពស់លើធាតុចូល ថ្លៃអង្ករឡើងចុះខ្លាំង អត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសប្រមាណ និងកង្វះលទ្ធភាពទទួលបានកម្ចីខ្នាតមធ្យម បានកាត់បន្ថយកម្រិតប្រាក់ចំណេញរបស់កសិកររផលិតស្រូវពាក់កណ្តាលពាណិជ្ជកម្ម។ ប្រាក់ចំណេញដុលរបស់ពួកគេគឺ ២៧៧ដុល្លារ/ហិកតា សម្រាប់ស្រូវវស្សា និង ៥៤០ដុល្លារ /ហិកតា សម្រាប់ស្រូវប្រាំង។ ប្រាក់ចំណូលបានពីការងារកសិកម្ម ក៏បង្ហាញផងដែរ អំពីកម្រិតជីវភាពមិនសូវខ្ពស់ របស់គ្រួសារកសិករ និងសមត្ថភាពមានកម្រិតក្នុងការទប់ទល់នឹងការប៉ះទង្គិចផ្សេងៗ។

រូបភាព ៤៖ លំនាំនៃការទទួលបានឥណទានរបស់កសិករ គិតតាមស្រុក

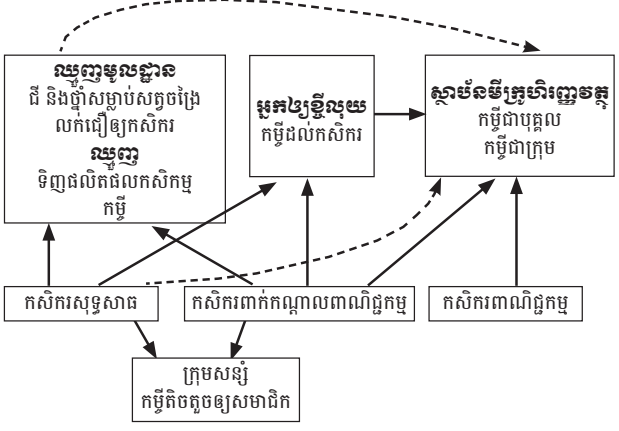

[2] ការប៉ះទង្គិចជាបុគ្គល (Idiosyncratic shocks) ប៉ះពាល់តែលើបុគ្គល ឬគ្រួសារខ្លះ ប៉ុន្តែមិនប៉ះលើអ្នកដទៃទេ រីឯការប៉ះទង្គិចជារួម (Covariant shocks) វាប៉ះពាល់ដល់មនុស្សច្រើនគ្នាក្នុងពេលតែមួយ។

តារាង ១៖ បន្ទុកចំណាយក្នុងផលិតកម្មស្រូវជាលក្ខណៈពាក់កណ្តាលពាណិជ្ជកម្ម (ម៉ឺនរៀល/ហិកតា)

ប្រភេទបន្ទុកចំណាយ	ស្រូវវស្សា			ស្រូវប្រាំង		
១. ធាតុចូល	ចំនួន (ម៉ឺនរៀល)	% នៃធាតុចូល	% នៃធាតុចេញ	ចំនួន (ម៉ឺនរៀល)	% នៃធាតុចូល	% នៃធាតុចេញ
ការរៀបចំដី	16	13	7	36	11	6
គ្រាប់ពូជ	7.5	6	3	36	11	6
ជួលពលកម្ម	35.2	30	15	0	0	0
ជីគីមី	24.5	21	11	129	37	23
ថ្នាំសម្លាប់សត្វចង្រៃ	0	0	0	50	15	9
ទឹកស្រោចស្រព	30	25	13	64	19	11
ការបោកស្រូវ	6	5	3	28	7	6
បន្ទុកចំណាយលើធាតុចូលសរុប	**119.2**	**100**	**52**	**343**	**100**	**61**
២. ចំណេញដុល	**110.8**		**48**	**215**	**0**	**39**
៣. ធាតុចេញ៖ ផលស្រូវ	**230**		**100**	**558**		**100**

ប្រភព៖ ទិន្នន័យបានពីសម្ភាសន៍ដល់កន្លែង (ខែឧសភា ២០១២)

កសិករដែលធ្វើកសិកម្មបែបពាណិជ្ជកម្ម ដាំដុះស្រូវប្រាំងសម្រាប់លក់ទាំងអស់ (តារាង ២)។ ពួកគេប្រើកម្ចីបានពី MFI សម្រាប់ដោះស្រាយរាល់ការចំណាយលើផលិតកម្ម។ កសិករភាគច្រើនមានដី ៣-៤ ហិកតា ដែលអាចឲ្យពួកគេទទួលបានកម្ចីពី MFI ពី ១០០០ដុល្លារ ដល់ ១៥០០ដុល្លារ ប៉ុន្តែមានកសិករខ្លះក៏ប្រើទុនផ្ទាល់ខ្លួនដែរ។ បន្ទុកចំណាយផលិតកម្មគឺ ៧៧២ ដុល្លារ/ហិកតា ឬស្មើនឹង ៦៥% នៃតម្លៃធាតុចេញសរុប។ កសិកររដាំស្រូវពូជអ៊ីអ៊ែរ ដែលផ្តល់ទិន្នផលជាមធ្យម ៦តោន/ហិកតា។ បន្ទាប់ពីប្រមូលផល កសិកររអាចទទួលបានជាមធ្យម ៤២៧ ដុល្លារ/ហិកតា។ ប៉ុន្តែការប្រញាប់សងកម្ចី MFI (ដើម្បីជៀសវាងចំណាយការប្រាក់) ក៏ដូចជាចំណាយលើការជួលម៉ាស៊ីន និងការស្រោចស្រព បានបង្ខំឲ្យកសិករលក់ស្រូវរបស់ខ្លួនភ្លាមបន្ទាប់ពីប្រមូលផលរួច ដែលធ្វើឲ្យពួកគេមិនអាចបានចំណេញពីថ្លៃស្រូវកម្រិតខ្ពស់នៅក្នុងរដូវវស្សា។ ឥណទានហាក់ដូចជាបានជោគជ័យច្រើន នៅពេលវិនិយោគក្នុងការដាំដុះស្រូវសម្រាប់លក់។ ការទទួលបានឥណទាន ជួយឲ្យកសិករបានប្រើប្រាស់ទីផ្សារ ធាតុចូលកសិកម្ម និងសេវាគាំទ្រផ្សេងៗនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្ត ហើយពួកគេទាញយកអត្ថប្រយោជន៍បានច្រើនបំផុត ពីធនធានធម្មជាតិដែលមាន។ កត្តាទាំងអស់នេះ បានគួបផ្សំគ្នាបង្កើនផលិតភាពស្រូវ និងជួយរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់កសិករ។

តារាង ២៖ បន្ទុកចំណាយក្នុងផលិតកម្មស្រូវប្រាំងសម្រាប់លក់ (ម៉ឺនរៀល/ហិកតា)

ប្រភេទបន្ទុកចំណាយ	ស្រូវប្រាំង		
១. ធាតុចូល	ចំនួន (ម៉ឺនរៀល)	% ធាតុចូល	% ធាតុចេញ
ការរៀបចំដី	28	9	6
គ្រាប់ពូជ	21	7	4
ជួលពលកម្ម	0	0	0
ជីគីមី	46	15	10
ថ្នាំសម្លាប់សត្វចង្រៃ	130	42	27
ទឹកស្រោចស្រព	56	18	12
ការបោកស្រូវ	28	9	6
បន្ទុកចំណាយលើ ធាតុចូលសរុប	**309**	**100**	**65**
២. ចំណេញដុល	**171**		**35**
៣. ធាតុចេញ៖ ផលស្រូវ	**480**		

ប្រភព៖ ទិន្នន័យបានពីសម្ភាសន៍ដល់កន្លែង (ខែឧសភា ២០១២)

ផលប៉ះពាល់នៃឥណទានលើជីវភាពកសិករដាំស្រូវ

លទ្ធភាពប្រើប្រាស់កម្ចីបានជោគជ័យ នៅក្នុងផលិតកម្មស្រូវបែបប្រពៃណី មានតូចណាស់ ដោយសារកំហិតធំៗក្នុងវិស័យកសិកម្ម ដូចជា កង្វះហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់ជួយទ្រទ្រង់ តម្លៃធាតុចូលខ្ពស់ វត្តមានាមានមិនគ្រប់គ្រាន់ គ្រួសារកសិកររត្រូវជួបហានិភ័យច្រើន និងងាយរងគ្រោះខ្លាំង ឱកាសមានតិចសម្រាប់ធ្វើពិពិធកម្មមុខចំណូល និងថ្លៃស្រូវឡើងចុះខ្លាំង។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ឥណទានអាចមានផលប៉ះពាល់វិជ្ជមានច្រើនជាងនេះ ប្រសិនបើកសិកររប្រើវាក្នុង គោលដៅមិនមែនកសិកម្មដែលមានផលិតភាពខ្ពស់ជាង។ ក្នុងការពិភាក្សាក្រុមស្នូល (FGD) កសិករមួយចំនួនដែលបានប្រើកម្ចីនេះ ដើម្បីធ្វើពិពិធកម្មប្រភពចំណូលរបស់ខ្លួនតាមរយៈការវិនិយោគទៅលើសកម្មភាពមិនមែនកសិកម្ម បានរាយការណ៍អំពីកំណើនទ្រព្យសម្បត្តិ និងសន្តិសុខស្បៀងរបស់ខ្លួន។ សរុបមក កំណើនលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ឥណទានជនបទតែងរួមចំណែកលើកកម្ពស់ជីវភាពរបស់កសិកររបន្តិចម្តងៗ និងជួយពង្រឹងភាពធន់ទ្រាំនឹងការប៉ះទង្គិចផ្សេងៗ។

ការប្រើប្រាស់កម្ចី មានផលប៉ះពាល់មិនទាន់ប្រាកដប្រជាទេទៅលើជីវភាពកសិករដាំស្រូវពាក់កណ្តាលពាណិជ្ជកម្មពីព្រោះការធ្វើពិពិធកម្មកសិកម្មកម្រិតទាប ធ្វើឲ្យហានិភ័យនៃបរាជ័យផលិតកម្មកើនឡើង។ ការប្រើកម្ចីហុចផលវិជ្ជមាន ឬអវិជ្ជមាន អាស្រ័យលើកម្រិតចំណេញក្នុងកសិកម្ម ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងកត្តាមិនប្រាកដប្រជាជាច្រើន ដូចជាការឡើងចុះថ្លៃស្រូវ និងធាតុអាកាស។ ឧទាហរណ៍ នៅឆ្នាំ២០១២ ថ្លៃស្រូវបានធ្លាក់ចុះពី ១២០០រៀលដល់៧០០រៀលក្នុងមួយគីឡូក្រាមដែលកាត់បន្ថយប្រាក់ចំណេញសុទ្ធលើដំណាំស្រូវ មកត្រឹម ៣២៨ដុល្លារ/ហិកតា។ ក្នុងស្ថានភាពបែបនេះ ការប្រើប្រាស់មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អាចនាំឲ្យជីវភាពកសិករ

កាន់តែលំបាកថែមទៀត និងរុញច្រានពួកគេឲ្យជំពាក់បំណុលកាន់តែជ្រៅ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ការទទួលបានមូលធនអាចជួយពន្លឿនការផ្លាស់ប្តូរពី ផលិតកម្មសម្រាប់មួយរស់ ទៅជាកសិកម្មបែបពាណិជ្ជកម្ម។

វត្តមាន MFI កាន់តែច្រើន បានជួយពង្រីកផលិតកម្មកសិកម្មបែបពាណិជ្ជកម្មនៅខេត្តតាកែវ។ ឥណទាន ព្រមទាំងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងលទ្ធភាពចូលដល់ទីផ្សារ និងទទួលបានបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្ម បានជួយកែលំអទិន្នផលក្នុងការដាំដុះស្រូវសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្ម។ កសិករាយការណ៍ទៀតថា កំណើនទ្រព្យគ្រួសារ ផ្ទះសម្បែងកាន់តែល្អប្រសើរ ការប្រើគ្រឿងយន្តកាន់តែច្រើន ការអប់រំកាន់តែប្រសើរសម្រាប់កុមារ និងសន្តិសុខស្បៀងកាន់តែប្រសើរ វាជាលទ្ធផលនៃការទទួលបានប្រាក់ចំណេញខ្ពស់ពីការដាំដុះ។ ប៉ុន្តែកំណើនបន្ទុកចំណាយផលិតកម្ម និងថ្លៃស្រូវឡើងចុះខ្លាំង អាចជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានលើប្រាក់ចំណូលពីកសិកម្ម។ ម្យ៉ាងទៀត មានរបាយការណ៍ជាច្រើនពីហ្វូងសត្វចង្រៃកាត់បំផ្លាញជាញឹកញាប់ និងការបំពុលដោយការប្រើថ្នាំសម្លាប់សត្វចង្រៃច្រើន។ បញ្ហានេះ អាចមានផលវិបាកដល់បរិស្ថាន និងគុណភាពនៃប្រព័ន្ធកសិកម្ម។ ការប្រើប្រាស់ថ្នាំសម្លាប់សត្វចង្រៃច្រើន មិនត្រឹមតែបង្កើនបន្ទុកចំណាយផលិតកម្មប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងប៉ះពាល់ដល់សុខភាពកសិករទៀតផង ដែលបង្កើនចំណាយលើការថែទាំសុខភាព។

បញ្ហាប្រឈម និងឱកាសល្អសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ឥណទានបានជោគជ័យ

លទ្ធផលស្រាវជ្រាវ បានគូសរំលេចនូវ បញ្ហាប្រឈម និងឱកាសល្អជាច្រើនដូចខាងក្រោម សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ឥណទានឲ្យបានជោគជ័យ៖

បញ្ហាប្រឈម

អត្រាការប្រាក់ខ្ពស់៖ MFIs យកការប្រាក់ប្រមាណ ៣០% ក្នុងមួយឆ្នាំ សម្រាប់ដោះស្រាយបន្ទុកចំណាយប្រតិបត្តិការ និងរក្សាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ MFIs ជាច្រើននៅពឹងផ្អែកលើវិនិយោគិនពីខាងក្រៅនៅឡើយហើយប្រាក់សន្សំក្នុងស្រុកកម្រិតទាបនៅតែជាឧបសគ្គរារាំងការបញ្ចុះអត្រាការប្រាក់ក្នុងរយៈពេលខ្លី និងមធ្យម។

ចំណាយផលិតកម្មកសិកម្មខ្ពស់៖ ចំណាយធាតុចូលខ្ពស់ ជាពិសេស ជីមានគុណភាពទាប និងកំណើនចំណាយលើការប្រើគ្រឿងយន្តដោយសារថ្លៃប្រេងខ្ពស់ បន្តរារាំងដល់កំណើនក្នុងរយៈពេលវែងនៃកសិកម្មជាទូទៅមិនមែនត្រឹមតែផលិតកម្មស្រូវនោះទេ។

ការដោះដូរគ្នាចុះឡើង *(Trade off)* ***រវាងលទ្ធភាពផ្តល់ឥណទានបានកាន់តែទូលំទូលាយ និងនិរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់*** *MFIs៖* តម្រូវការបានចំណូលច្រើនជាអតិបរមាពីកម្ចី ដោយធ្វើការវាយតម្លៃយ៉ាងប្រយ័ត្នប្រយែងលើអតិថិជន មានន័យថា MFIs ត្រូវជ្រើសយកចេញនូវកសិករណាដែលគ្មានរបស់ដាក់ធានា និងអ្នកក្រណាដែលទំនងងាយរងគ្រោះខ្លាំង។ MFIs មួយចំនួន ដូចជា CREDIT និង Vision Fund បានបង្កើតជាកញ្ចប់កម្ចីពិសេស (មានការឧបត្ថម្ភមូលធនពីអ្នកផ្តល់ជំនួយ) សម្រាប់ក្រុមកសិករបែបនេះ។

កម្ចះប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លី និងជំនាញសហគ្រិន៖ ដោយគ្មានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីជាផ្លូវការ កសិករគ្មានអ្វីសម្រាប់ដាក់ធានា ដូច្នេះហើយមិនអាចទទួលបានឥណទានផ្លូវការនោះទេ។ មកទល់បច្ចុប្បន្ន ដីចំនួន ២៧៣.២៥៣ឡត់ មានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិត្រឹមត្រូវ (MLMUPC ២០១១) ប៉ុន្តែ មិនមានទិន្នន័យអំពីសមាមាត្រដីមានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ ធៀបនឹងចំនួនក្បាលដីសរុបនោះទេ។ ក្នុងការពិភាក្សាក្រុមសួល (FGD) កសិករមួយចំនួនបានបង្ហើបឲ្យដឹងថា ពួកគាត់មិនអាចទទួលបានកម្ចីពី MFIs ព្រោះដីគាត់គ្មានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិផ្លូវការ ហើយកសិករផ្សេងទៀតដែលអាចទទួលបានកម្ចីនេះ គាត់ខ្វះខាតជំនាញសហគ្រិនដើម្បីប្រើប្រាស់កម្ចីឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

ឱកាស

អត្រាការប្រាក់ទាប៖ MFIs ទំនងនឹងកាត់បន្ថយអត្រាការប្រាក់លើកម្ចីនៅពេលខាងមុខ ដោយសារកត្តាចម្បងពីរ៖ ការប្រកួតប្រជែងក្នុងចំណោម MFIs និងកំណើនប្រាក់សន្សំ/ប្រាក់បញ្ញើក្នុងស្រុក។ MFIs គ្រោងកាត់បន្ថយអត្រាការប្រាក់មកនៅត្រឹម ១% ក្នុងមួយខែ ប៉ុន្តែរឿងនេះអាស្រ័យលើចំនួនប្រាក់សន្សំដាក់នៅធនាគារ។

ការនាំចេញស្រូវ៖ កំណើនតម្រូវការស្បៀងអាហារក្នុងពិភពលោក គួបនឹងគោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាល សំដៅបង្កើនការនាំចេញស្រូវ កំពុងតែជំរុញកំណើនវិស័យស្រូវអង្ករ។ កិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកែលំអហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងវិស័យកសិកម្ម ដូចជា ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ បណ្តាញផ្លូវថ្នល់ និងកំណើនវិនិយោគឯកជនលើរោងចក្រកិនស្រូវ និងកន្លែងស្តុកស្រូវ នឹងជំរុញផលិតកម្ម ជួយសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ជួយធានាទីផ្សារក្នុងស្រុក និងរក្សាស្ថិរភាពថ្លៃស្រូវអង្ករ។

ជម្រើសគោលនយោបាយ

លទ្ធផលស្រាវជ្រាវនេះ បានផ្តល់ជាជម្រើសមួយចំនួនសម្រាប់ការសម្រេចចិត្តខាងគោលនយោបាយ និងធ្វើផែនការដូចតទៅ៖

ពន្លឿនការផ្តល់ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដី៖ គម្រោងគ្រប់គ្រងនិងរដ្ឋបាលដី (LMAP) កំពុងតែដំណើរការចេញប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីថែមទៀត ប៉ុន្តែក្នុងនេះគួរផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ដល់កសិករតូចតាច និងអ្នកក្រ។

ធ្វើវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធកសិកម្ម៖ នេះជាអាទិភាពរយៈពេលវែងរបស់រដ្ឋាភិបាលដើម្បីកែលំអផលិតភាព និងកាត់បន្ថយហានិភ័យផលិតកម្ម ក៏ដូចជាការវិនិយោគថែមទៀតលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់ ការដាំដុះដើម្បីមួយរស់។ គួរលើកទឹកចិត្តវិស័យឯកជនឲ្យចូលរួមក្នុងផលិតកម្មស្រូវ តាមរយៈការធ្វើកសិកម្មមានកិច្ចសន្យា។ រោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវខ្នាតតូចនិងមធ្យម អាចជួយធានាទីផ្សារសម្រាប់ស្រូវអង្ករ និងកាត់បន្ថយការឡើងចុះថ្លៃ។

ផ្តល់សេវាកម្មផ្សព្វផ្សាយបច្ចេទេសកសិកម្មថែមទៀត៖ ការធ្វើបង្ហាញជាក់ស្តែងនូវវិធីដាំដុះល្អប្រសើរដល់កសិករ អាចជួយបង្កើនផលិតភាព និងប្រាក់ចំណូលពីកសិកម្ម។ ឆ្លងតាមការ

តទៅទំព័រ ១៤

មួយនៃកម្មវិធីរបស់សាលារៀន ហើយលោក/អ្នកគ្រូ តែងរំលឹកសិស្សជាប្រចាំអំពីសារៈសំខាន់ នៃការលាងដៃ។

គ្រួសារភាគច្រើនបានសម្អាតទឹកសម្រាប់ហូប ដោយដាំពុះ ឬច្រោះ ដើម្បីរក្សាសុខភាពឲ្យបានល្អ និងបានដឹងពីការស្តុកទឹកទុកឲ្យស្អាត ដើម្បីបង្ការការឆ្លងមេរោគចូល។

អនុសាសន៍

ថ្វីបើ ដំណោះស្រាយអំពីសេវាអនាម័យគ្របដណ្តប់ ក៏ដូចជាការទទួលបាននូវទឹកស្អាតសម្រាប់ហូប និងប្រើប្រាស់ និងការមានបង្គន់ផ្ទាល់ខ្លួននៅតាមតំបន់ជនបទ នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ការលើកកម្ពស់អនាម័យតាមរយៈការផ្ញើសារអំពី S&H និងការលើកទឹកចិត្ត ប្រជាជនឲ្យទទួលអនុវត្ត S&H ជាប្រចាំ អាចជួយឲ្យប្រជាជននៅជនបទ អាចថែទាំសុខភាពរបស់ខ្លួន បានអស់ពីកម្លាំងកាយ ក៏ដូចជាអាចរក្សាចំណូលក្នុងគ្រួសារតាមរយៈការកាត់បន្ថយចំណាយលើសុខភាព។ ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃអង្កេត មានសកម្មភាពមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ដែលគួរពិចារណាដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងគោលនយោបាយ និងផែនការៈ

- គួរចនារៀបចំកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ ជំរុញការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាមួយ ដោយផ្តោតលើគ្រួសារមួយភាគតូចដែលមិនទាន់ទទួលអនុវត្ត S&H និងជំរុញការទទួលយកជាសាធារណៈ និងការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត និងស្តុកទឹកឲ្យស្អាត។
- ផ្តល់អាទិភាពដល់ការផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីអប់រំ S&H ជាសាធារណៈ ក្នុងនេះ វិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ ជាច្រកសំខាន់សម្រាប់ផ្តល់ព័ត៌មាន និងលើកទឹកចិត្តប្រជាជនគ្រប់គ្នាទោះមានកម្រិតអប់រំទាប ឬខ្ពស់ក្តី។
- លើកកម្ពស់ការបណ្តុះបណ្តាលមានការចនារៀបចំល្អ ដល់សហគមន៍ ឲ្យក្លាយជាប្រភពទី២ នៃសារផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់អនាម័យ និងការប្រើទឹកស្អាត និងត្រូវរំលឹកប្រជាជនជាប់ជានិច្ចពី ផលប្រយោជន៍នៃការអនុវត្ត S&H ។
- ធ្វើការងារបន្តពីអន្តរាគមន៍ផ្សេងៗក្នុងពេលកន្លងមកដែលបានផ្តល់កម្ចីសម្រាប់សាងសង់បង្គន់ ក្នុងទម្រង់ជាក្រុមសន្សំ ហើយគួររៀបចំនិងបង្កើតគម្រោងការស្រដៀងគ្នាផ្សេងទៀត សម្រាប់សហគមន៍ និងគ្រួសារដែលមិនអាចទទួលបានកម្ចី ពី MFIs។

ឯកសារយោង

Council for the Development of Cambodia (2011), "Statement of the Rural Water Supply and Sanitation Sector in the Kingdom of Cambodia", available at <http://www.cdc-crdb.gov.kh/cdc/first_cdcf/session1/statement_rwss_eng.htm> (accessed 1 February 2012)

Ministry for Rural Development (2010), *National Sanitation and Hygiene Knowledge, Attitudes and Practices (KAP) Survey: Final Report* (Phnom Penh: Department of Rural Health Care, MRD)

Mom Chan Dara Soleil (2011), "Improving Rural Sanitation and Hygiene in Rural Cambodia", [online] Agence Kampuchea Press (AKP) 23 March 2012, available at <http://www.akp.gov.kh/?p=3834> (accessed 1 February 2012)

Rosenboom, J.W., C. Jacks, K. Phyrum, M. Roberts & T. Baker (2011), "Sanitation marketing in Cambodia", *Journal of Waterlines,* Vol. 30, No.1, pp. 21-40

World Bank (2008), *Economic Impacts of Sanitation in Cambodia: A five country study conducted in Cambodia, Indonesia, Lao PDR, the Philippines and Vietnam under the Economics of Sanitation Initiative (ESI)* (Jakarta: World Bank)

តពីទំព័រ ៩ **ឥណទានសម្រាប់**...

បណ្តុះបណ្តាលពីជំនាញធ្វើអាជីវកម្ម កសិករមានលទ្ធភាពកាន់តែប្រសើរក្នុងការប្រើប្រាស់កម្ចីបានពី MFIs ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងជោគជ័យ។ NGOs និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា អាចដាក់បញ្ចូលវិធានការទាំងនេះទៅក្នុងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន។

ពង្រីកនូវកម្មវិធីគាំពារសង្គម៖ ដោយងាយរងគ្រោះជាខ្លាំងនឹងការប៉ះទង្គិចផ្សេងៗ ប្រជាជនក្រីក្រតែងពឹងផ្អែកលើការខ្ចីបុលនៅពេលប្រាក់ចំណូលត្រូវតឹងតែងខ្លាំង ទោះបីមានហានិភ័យខ្ពស់នៃការធ្លាក់ខ្លួនជំពាក់បំណុលកាន់តែច្រើនក្តី។ កំណើនវិនិយោគក្នុងកម្មវិធីគាំពារសង្គម អាចជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យ និងភាពងាយរងគ្រោះក្នុងចំណោមអ្នកក្រ និងជួយការពារពួកគេកុំឲ្យធ្លាក់ខ្លួនជំពាក់បំណុល។

ឯកសារយោង

Agrifood Consulting International (2005), Final Report for the Cambodia Agrarian Structure Study, prepared for the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries, Royal Government of Cambodia, the World Bank, the Canadian International Development Agency (CIDA) and the Government of Germany/Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) (Bethesda, MA: ACI)

Cambodia Microfinance Association (2011), Microfinance Information Exchange (Phnom Penh: CMA)

Kim S (2001), "Reciprocity: Informal Patterns of Social Interactions in a Cambodian Village", master's thesis, Northern Illinois University, Illinois

MLMUPC (2011), Land Adminstration Sub Sector Program Newsletter, Issue 1(Phnom Penh: Ministry of Land Management Urban Planning and Construction (MLMUPC))

តទៅទំព័រ ២១

ត្រឡប់ទៅកាន់ ទំព័រ ៥ បញ្ហាប្រឈម...

UK; New York: Cambridge University Press)

MAFF (2009), *Cambodia's National Forest Programme: Framework Document, 4th Draft* (Phnom Penh: MAFF)

MAFF (2012), *Draft of National Action Program to Combat Land Degradation in the Kingdom of Cambodia 2011-2020* (Phnom Penh: MAFF)

MoE (2002), *Cambodia's Initial National Communication* (Phnom Penh: MoE)

MoE & UNDP (2011), *Building Resilience: The Future for Rural Livelihoods in the Face of Climate Change, Cambodia Human Development Report 2011* (Phnom Penh: MoE & UNDP)

MoP (2010), *Achieving Cambodia's Millennium Development Goals* (Phnom Penh: MoP)

MOWRAM (2011), *Draft Sub Decree on River Basin Management* (Phnom Penh: MOWRAM)

MRC (2009), *Adaptation to Climate Change in the countries of the Lower Mekong Basin,* MRC Technical Paper No 24,http://www.mrcmekong.org/assets/Publications/report-management-develop/MRC-IM-No1-Adaptation-to-climate-change-in-LMB.pdf (accessed 12 July 2012) (MRC: Ventiane)

MRC (2010), *Technical Note 10. Assessment of Basin-wide Development Scenarios: Impacts on the Tonle Sap Ecosystem* : MRC

Nang P. & Yem D. (2010), *Sustainable Pathways for Attaining the Millennium Development Goals: Cambodia Case Study.* ACDRI Special Report (Phnom Penh: CDRI)

RGC (2010a), *Achieving Cambodia's Millennium Development Goals. Updated 2010* (Phnom Penh: MoP)

RGC (2010), *Cambodia Post-Ketsana Disaster Needs Assessment. Part I: Main Report,* http://www.gfdrr.org/gfdrr/sites/gfdrr.org/files/GFDRR_Cambodia_PDNA_2010_EN.pdf (accessed 9 August 2012) (Phnom Penh: CNCDM)

RGC (2012), *Flood 2011 Report* (Phnom Penh: CNCDM)

Ros B., Nang P. & Chhim C. (2011), *Agricultural Development and Climate Change: The Case of Cambodia,* Working Paper Series No. 65 (Phnom Penh: CDRI)

Saad-Filho, Alfredo (2010), *Growth, Poverty and Inequality: From Washington Consensus to Inclusive Growth,* DESA Working Paper No. 100 (New York:UN-Department of Economic and Social Affairs),http://www.un.org/esa/desa/papers/2010/wp100_2010.pdf (accessed 10 June 2012)

So S., B.D. Ratner, K. Mam & S. Kim (2011), *Conflict and Collective Action in Tonle Sap Fisheries: Strategic Priorities to Improve Governance and Support Community Livelihoods,* Policy Brief (drafted) (Phnom Penh: CDRI)

UNEP (2012), "Environment and Development Challenges: The Impartive to Act", paper presented at the 12th UNEP Governing Council meeting, Nairobi, Kenya, 20 February 2012, http://www.nfp-facility.org/21398-0-0.pdf (accessed 2 August 2012)

UNESCAP (2008), *Monitoring and Reporting Progress on Community-Based Disaster Risk Management in Cambodia*(Bangkok: Asian Disaster Preparedness Center). http://www.adpc.net/v2007/programs/CBDRM/Publications/Downloads/Publications/Cambodia_Update.pdf (accessed 2 August 2012)

USAID (2005), *Livelihoods and Conflict: A Toolkit for Intervention*
http://www.adpc.net/v2007/programs/CBDRM/INFORMATION%20RESOURCE%20CENTER/CBDRM%20Publications/2008/final_crcambodia_23nov.pdf (accessed 12 July 2012)

Vong, S. & Michael Dutschke (2009), Integrate Climate Change Issues into the National Forest Programme in Cambodia, background paper for National Workshop, Phnom Penh

Women's Environmental Network (2010), *Gender and the Climate Change Agenda: The impacts of Climate Change on Women and Public Policy* (London: WEN)

ត្រឡប់ទៅកាន់ ទំព័រ ១៤ ឥណទានសម្រាប់ ...

NIS (2008), National census map layers and database (Phnom Penh: NIS)

Ovesen, J., I.B. Trankell, Heng K. & Sochoeun C. (2012), *Rice Farming and Microcredit in Takeo* (Phnom Penh: Uppsala University and Intean Poalroath Rongroeurng Ltd)

Phlong P. (2009), "Informal Credit Systems in Cambodia", master's thesis, Nothern Illinois University, Illinois

UNCDF (2011), *Takeo Provincial Development Outlook* (Phnom Penh: UNCDF)

World Bank (2007), *Sharing Growth: Equity and Development in Cambodia* (Phnom Penh: World Bank for the Cambodia Development Cooperation and Forum)